

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 218

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, SEPTEMBER 16TH, 1932

LETO XXXIV — VOL. XXXIV

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Mr. Lawrence Leskovec iz Clevelanda bo te dni po zapadnih državah kazal filmske slike, katere je Mr. A. Grdina posnel v domovini. Dne 17. 18. in 19. septembra se bodo te slike kazale v Omahi, Nebraska. Dne 22. 23. 24. in 25. septembra v Rock Springs, Wyoming. Dne 27. in 28. septembra v Leadville, Colorado. Dne 29. septembra v Sapidu, Colo. Dne 1. in 2. oktobra v Pueblo, Colo. Dne 3. oktobra v Colorado Springs, Colo., dne 4. in 5. oktobra v Denver, Colo. Dne 8. 9. 10. in 11. oktobra v Kansas City, Kans. in dne 12. in 13. oktobra v St. Louis, Mo.

Mladi rojak Tom Plemelj iz Rock Springs, Wyoming, se je vpisal na Regis College v Denverju v svrhu nadaljnjih študij. Dne 4. sept. sta se poročila v Denverju, Colo. Frank Drobnič, sin dobro znane družine Andrej Drobnič, ki živi v Greeley, Colo. na farmi, in Miss Mary Kalčič, ki tudi živi na farmi pet mil od Denverja.

Ogromna armada

Berlin, 15. septembra. Predsednik Hindenburg je danes izdal načrt, glasilom katerega namerava Nemčija izvežati armado 3.000.000 mladih moških, ki bi bila pripravljena za boj. In to kljub prepovedi v mirovni pogodbi, v kateri se je Nemčija zavezala, da bo štela njena armada le 100.000 moških. V poglavitem bi Nemčija rabila to ogromno armado, da naredi mir na svojih lastnih tleh, ko nespotujejo fašisti in komunisti vsakemu koraku vlade, druzi pa želi Nemčija dokazati Franciji, da je močna dovolj, da lahko preze mirovne pogoje v Versailles mirovni pogodbi. Nemški generali imajo že gotove načrte, po katerih bo Nemčija mogla postaviti na vojno polje 3.000.000 dobro oboroženih moških 10 dni potem, ko bo naznana njena vojna.

Dunaj bo "Wien," Kolin pa "Koeln"

Washington, 15. sept. Zemljepisni urad Zed. držav naznanja, da bo odsedaj zanaprej označeval imena mest in dežel tako, kot jih izgovarjajo prebivalci dotične mesta. Ljubljana uradno ne bo več "Laibach," pač pa prava Ljubljana, "Vienna" se ne bo več pisalo, pač pa "Wien." Glavno mesto poljske republike ne bo več "Warsaw," kar pomeni predstavljeno v "vojna žaga," pač pa slovanska "Varšava."

Zadušnica

V ponedeljek, ob 8:30 zjutraj, se vrši v slovenski cerkvi sv. Kristine na Bliss Road sv. maša zadušnica za pokojno Mrs. Josephine Keržič, soprogo poznane slov. farmarja Frank Keržiča iz Geneve, Ohio. Prijatelji in znanci Keržičeve družine so prijazno prošeni, da se udeležijo v obilem številu.

Večerja v strahu

Več kot 1000 lovskih licenc je bilo izdanih te dni, ko se je večeraj odprla jaga na vervece. Lovska licenca velja \$1.25. Dovoljeno je ustreliti na dva štiri vervece. Sezona na slednje traja do 1. oktobra. Dosedaj še ni bilo jagra, ki bi prinesel pokazat kako ustreljeno.

* Število laških brezposelnih delavcev se je pomnožilo za 15.000 v enem tednu.

Predsednik Hoover znova napada vojne veterane glede izplačila bonusa

Washington, 15. septembra. Predsednik Hoover se je večeraj oglašil s silovitim napadom proti takojšnjemu izplačilu bonusa za bivše ameriške vojake. Skratka Hoover je naznanil vojno vsem zagovornikom izplačila bonusa bivšim vojakom. Hoover pravi, da če plačamo takoj \$2.300.000.000, kar znaša bonus za nekdanje veterane, pomeni to "nesrečo" za ameriške narodne finance in bi s tem bila poražena vsa rešilna dela ameriške vlade v teh časih depresije. "Jaz sem bil izvoljen," pravi predsednik, "da zastopam interese vsega naroda. Dokler bom jaz predsednik Zed. držav se bom z vsemi silami, ki so mi danes na razpolago, upiral izplačilu bonusa." V političnih krogih se smatra, da je nameraval predsednik Hoover s svojim govorom glede bonusa prisiliti gov. Roosevelta, demokratičnega kandidata, k izjavi, kaj on misli glede bonusa. Roosevelt se doslej tozadevno še ni izjavil, pa bo prisiljen, da pride v javnost.

Neodvisni groceristi

V poslopiju William Edwards Co. na W. 9th St. so imeli večeraj neodvisni groceristi svoje zborovanje. Carl Dipman iz New Yorka, urednik "Progressive Grocer" je izjavil, da je bodočnost za grocerista povoljna. Neodvisni groceristi so zadnja leta zelo modernizirali svoje trgovine in jih naredili privlačne. Ameriški neodvisni groceristi so zadnja leta potrošili \$50.000.000, da modernizirajo svoje prostore, in da nudijo kupovalcem v resnici blago, ki je zanesljivo ne samo po kvaliteti, pač pa tudi po tehtnici. Med narodom splošno prevladuje mnenje, da le pri neodvisnih trgovcih se dobi poštena mera in vaga. Neodvisni trgovci z uspehom izpodrivajo verižne trgovine.

Tudi pogrebniški prizadeti radi depresije

Atlantic City, N. J., 15. septembra. Depresija je hudo prizadela tudi pogrebniške, se je izjavil predsednik narodne zveze pogrebnikov, ki zboruje v tem mestu. "Ljudje umirajo, depresija gori ali doli," se je izjavil predsednik, "toda pogrebi ostanejo neplačani." Na konvenciji se je razpravljalo vprašanje, če bi se pogrebni računi lahko odplačevali na obroke.

Najden plen

Poročali smo, da je bilo Mrs. Hueter, vdovi po umrlem zlatarju Hueterju, 5505 Prosser Ave. odnešenega za \$5.000 zlatnine in denarja. Polcija je našla ta plen v podstrešju hiše, kjer Mrs. Hueter stanuje. Blago je tja skril neki mladi možiki, ki je čakal prilike, da bi ukradeno prodal.

Izlet klubov

V nedeljo, 18. sept. priredita Soc. Kluba št. 27 in 29 skupen izlet na Močlinikarjeve farme. Izleta se udeležijo tudi pev. zbor Zarja od Kluba št. 27. Barbičeva godba bo skrbela za plesalstvo. Truk odpelje iz SND na St. Clair ob 12:30 in 2:30 pop. Občinstvo je vabljeno.

* Izdelovalec kodak fotograf. skih aparatov, Eastman, je zapustil premoženje \$25.000.000.

* Ogenj je večeraj uničil 50 hiš v mestu Trento, Italija.

S skupnimi močmi v pomoč bratu

Kdo bi popisal vse gorje in trpljenje, ki ga prenaša naš slovenski narod zadnja tri leta v Clevelandu! Kdor gre od hiše do hiše ta vidi in pozna. Niso oni ravno najbolj potrebni in nesrečni, ki naglas pripovedujejo o svoji usodi, pač pa je stotine in stotine resničnih siromakov med nami, katerih glas se nikdar ne sliši, ki molče trpijo in prenašajo svojo grenko usodo nesrečnih časov brez denarja, kruha in v mnogih slučajih skoro brez strehe.

Imamo dobrodelne družbe, ki poslujejo v mestu in ki skušajo vsaj deloma odvrniti lakoto in njene posledice iz hiš brezposelnih. Toda mesto Cleveland je veliko, stotisoči se brez posla, in mnogokrat se pripeti, da je ta ali ona družina pozabljena, ko morebiti najbolj potrebuje podpore. Zato je v takih slučajih prva dolžnost naroda, da si sam sebi pomaga, ker je sam sebi najbližji.

Plemenito delo pomoči bližnjemu vršijo danes naša slovenska bratska društva, ki so že tisočerm članom pripomogla, da niso bili vrženi iz društev. Sele v hudih časih se vidi, kaj je bratsko društvo. Pomaga se tudi od strani društev na mnogo drugih načinov, in pomoč bi bila še veliko večja, ko bi naša društva razpolagala z večjimi svotami. Toda naš narod ni bil nikdar bogat, pač pa skromen in z malim zadovoljen. Pa je toliko bolj iskren in dobrohotnega srca, ki veleva, pomagaj bližnjemu.

Potem so pa naši slovenski trgovci, ki znajo povedati svojo zgodbo glede pomoči svojim rojakom. Prepričani smo, da je nad 400 slovenskih trgovcev v Clevelandu tekom let te krize podarilo svojim potrebnim rojakom stotisoče dolarjev v blagu, na ta ali oni način ne da omenimo stotisoče dolarjev kredita na blago, s katerim zalagajo naše družine. Tem požrtvovalnim trgovcem, ki sami komaj da shajajo, je narod v resnici lahko hvaležen. Brez njih pomoči in plemenitih src bi bilo stotine in stotine slovenskih družin danes brez vsega. To vedo dobro trgovci, in še bolj pa vedo v resnici potrebne družine brezposelnih.

V takem položaju, v teh časih stiske in trpljenja, pomanjkanja in gorja, je pač treba napeti vse sile, da eden drugemu pomagamo. Tudi "Ameriška Domovina," kot del narodne skupine Slovencev pomaga po svoje in kolikor more, dasi tudi vsemu dnevniku nikakor ne sije zlato sonce obilice. Toda čutimo pa, da smo odgovorni napram narodu v njegovi stiski. Je še vedno precej ljudi med nami, ki z delom ali sicer prislužijo dolar tako, da shajajo, je še vedno dosti ljudi, ki imajo kos premoženja, in ki imajo predvsem tudi srečno pravo mesto, da pomagajo.

V nedeljo, 25. septembra, priredi "Ameriška Domovina" javno dobrodelno prireditev, ko se vprizori na odru Slov. Narodnega Doma znamenita narodna drama "Domen." To je igra povzeta prav iz življenja našega naroda v onih časih, ko je imel še grajšček besedo, toda ko se je naš narod že začel otrešati nevrednih gospodarjev. Prav primerna je ta drama tudi za današnje naše razmere. Poleg tragičnih slik v igri, pa boste dobili obilico pristnega domačega kmečkega humora, vse pa združeno z lepim narodnim petjem tako da boste imeli tri ure krasnega užitka.

Prireditve, ki jih priredi "Ameriška Domovina" niso bile samo ob vsakem času kar najbolj številno obiskane, pač pa smo tudi vedno gledali, da se narodu da vrednost za njegovo vstopnino, ki jo plača. Vedno imamo nekaj posebnega, nekaj privlačnega, česar ne morete dobiti drugje. Tako nastopijo tudi v igri "Domen" naši izurjeni igralci, ki so poznani daleč naokoli po svoji originalnosti, izurjenosti, karakterju in priljubljenosti. Direktor igre "Domen" je Mr. Louis Oblak, ki je posvetil že več mesecev intenzivnega dela tej igri, da bo uprizorjena tako, kot mora biti igra podana narodu.

Pomnite vsi, da je igra vprizorjena edino iz namena, da se z dobičkom igre pomaga našim slovenskim brezposelnim družinam. Nihče ne išče v tej prireditvi zasebnega dobička, pač pa se vsakdo le trudi in trudi, da bi igra prinesla čimveč sredstev, da obriše mo to ali ono solzo slovenske sirote. Zato pa, in da pridobimo čimveč posetnikov, je cena k tej sijajni predstavi jako nizka. Le nekaj vrst sedežev spodaj, in dve vrsti zgorej na balkonu so po \$1.00, kar bodo gotovo kupili naši plemeniti ljudje, vsi drugi sedeži so pa po 50 centov, rezervirani sedeži. "Ameriška Domovina" ponovno apelira na dobroti naša slovenska sreča, da se odzovejo. Ker pričakujemo največje udeležbe, vas prosimo, da si zagotovite sedež s tem, da kupite vstopnico naprej pri Mrs. Mary Kushlan v S. N. Domu. Sedaj še lahko po ljubi volji izberete. Prosimo lepo v imenu naših rodni bratov, ki trpijo.

Grozeča razcepitev slovenskih glasov v 32 vardi

Meseca decembra in januarja bo začela mestna zbornica v Clevelandu deliti mesto Cleveland v nove volivne okraje, kakor to predpisuje mestni čarter, ki je bil sprejet lansko leto od volivcev. Danes imamo 25 councilmanov v mestni zbornici, ki so izvoljeni iz štirih volivnih okrajev, novi čarter pa predpisuje, da bo izvoljenih 30 councilmanov iz posebnih 30 volivnih okrajev v mestu. Da se tozadevne volitve za councilmane lahko vršijo, mora biti vse mesto v političnem oziru na novo razdeljeno v 30 okrajev. Ti okraji se danes imenujejo varde in jih je 33, po novem pa bo razdelitev političnih vard popolnoma drugačna.

Znano vam je, da danes Slovenci precej kompaktno stanujejo z brati Hrvati v štirih mestnih vardi, to je, v 10., 23., 28. in 32. vardi. Kot taki imamo moč, ker volimo skupno v enem okraju. Nov način razdelitve političnih okrajev pa grozi, da zgubimo to moč, ker se zna zgoditi, da nas pomešajo tako med druge narodnosti, da zgubimo priliko še kdaj izvoliti našega zastopnika v mestno zbornico.

To so važne zadeve, katere je treba resno vzeti. Drugi nas že itak dovolj zanemarjajo, in če bomo še sami sebe, potem bomo zadnji. Te važnosti se zlasti zaveda slovenski demokratiški klub 32. varde, ki je tozadevno že dalj časa aktivno na delu.

32. varde je danes največja varda v mestu z skoro 12.000 registriranimi volivci. Od teh jih je, kot smo vam letos podali natančno tozadevno sliko, 2.559 Slovencev in bratov Hrvatov. Sedaj pa nastaja nevarnost, da razdelijo to vardo tako, da bodo oni naši državljani, ki bivajo južno od mosta, prišli v drugo vardo, severni pa ostanejo, kjer so. Tako zgubimo v tem delu Clevelandu do 900 naših volivcev, ki bodo vstopljeni drugam, kjer bo njih beseda in glas brez moči.

pri faktorjih, ki bodo imeli odločitev. Državljanom v 32. vardi je pa čestitati, ki se tudi v teh časih resno zanimajo za dogodke, ki so važni za njih politično življenje in obstoj. O tem bomo še poročali.

Napačni kolektorji

W. B. Gongwer, načelnik demokratske stranke v Clevelandu, naznanja, da se je pojavilo v mestu več ljudi, ki nabirajo doprinose za kampanjske stroške demokratske stranke. Nihče naj ne plača, razven direktno v glavnem stanu stranke, pravi Gongwer.

Osebnna lastnina

Drugi del davka na osebno lastnino zapade 20. septembra, toda nikomur se ni treba žuriti za plačilo, je izjavil county auditor Zangerle. Računi ne bodo pripravljani še najmanj en mesec ne.

Maša zadušnica

V nedeljo 18. septembra se bo brala v cerkvi sv. Lovrenca sv. maša zadušnica ob 6. uri za pokojnim Dominikom Perko ob priliki pete obletnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Državna utilitetna komisija ni hotela znižati cen plinu v Clevelandu

Mestna vlada v Clevelandu je na zahtevo župana Millerja pred enim mesecem vložila pri državni utilitetni komisiji v Columbibus, kjer imajo večino republikanci, zahtevo, da se cene naravnemu plinu v Clevelandu takoj znižajo v očiščeni znižanja cen vsega materiala, plač in drugih potrebščin. Tako znižanje bi prineslo Clevelandčanom nekako \$2.000.000 na leto manj stroškov za cene plina. Utilitetna komisija države Ohio, pred utilitetno komisijo države Ohio se nahaja še drug predlog mesta Cleveland, nemreč, da se cene plinu za stalno znižajo za 10 procentov. Toda ta predlog najbrž še dolgo mesece ne bo prišel na vrsto, dasi ima mestna vlada celo vrsto izvršnih odvetnikov na razpolago. Plinova družba pobira danes v Clevelandu cene za plin pod bandom, in če sodnija odloči, da se morajo cene znižati, tedaj bo morala plinova družba povrniti vsem odjemalcem plina za ves denar, kar ga je družba nabrala od odjemalcev tekom zadnjih dveh let.

Ugodno za Roosevelta

Več časopisov v državi Ohio je začelo s poskusnim glasovanjem, da doženejo, kdo ima priliko dobiti v predsedniški borbi državo Ohio na svojo stran. Kot vse kaže bo Roosevelt porazil Hooverja v državi Ohio najmanj 2 proti 1, v Clevelandu pa celo 3 proti 1. Kot poroča "Press" bo zgubil Hoover samo v Clevelandu za najmanj 100.000 glasov. Iz dosedaj priobčenih glasov je bilo oddanih za Hooverja v Clevelandu 4.371 glasov, za Roosevelta pa 10.914. Za preklic 18. amendmenta je glasovalo 14.309 državljanov, za prohibicijo pa 2177. V Hamilton county n. pr., kjer je dobil Hoover pred štirimi leti 37.000 glasov večine, bo letos zgubil z 20.000 glasovi. Hamilton county je močno republikanska. Vsa dežela se obrača od Hooverja. Med drugim poskusnim glasovi priobčuje časopisje tudi glasove iz enega precinkta v 28. vardi. To je precinkt M. V tem precinktu je bilo oddanih 9 glasov za Hooverja in 133 za Roosevelta. Značilna je pa posledica glasovanja v zamorskem precinktu J od 12. varde. Tam so sami republikanci, toda Hoover je dobil 84 glasov, Roosevelt pa 202.

Skušnje za policiste

Večeraj je civilna komisija naznanila izid skušnje za bodoče policiste. Nad 2.000 kandidatov se je prijavilo, toda le 1.400 jih je prestalo skušnjo z dobrim uspehom. 600 jih je bilo zavrženih radi fizičnih pomanjkljivosti. Najboljše je naredil skušnjo neki Avery French, prodajalec v neki prodajalni moške oprave. Sicer je nekdo drugi še bolj znal, toda so ga zvržili, ker je bil za pol prsta prekratek po postavljeni. Nad 400 policijskih kandidatov je prestalo skušnjo bolje kot 70 procentov.

Življenski prihranki delavca odnešeni po dveh roparjih iz stanovanja

Frank Baker, ki je skoro gotovo Hrvat, toda je spremenil svoje ime, stanuje na 1145 Hamilton Ave. Star je 56 let, dočim je njegova žena Mary stara 52 let. Nahajala sta se v Clevelandu skozi 23 let, in Frank je delal za New York Central železnico. Zadnje čase je služil \$3.70 na dan. Kvoder za kvodrom je hranil zaslužek vseh 23 let in imel denar shranjen v banki. Pred tremi leti pa mu je neka zlobna duša povedala, da banka ni varna, pa je šel in vzel vse svoje prihranke iz banke, \$8.000. Njegova žena je tri leta bolela na revmatizmu, in v kratkem sta se oba nameravala podati proti Jugoslaviji, in če obiščeta rodne kraje in da se žena v toplem zdravi za revmatizmom. In večeraj popoldne se je zgodilo, kot se zgodi skoro slehernemu, ki doma hrani večje svote denarja. Prišla sta popoldne dva bandita, ki sta izjavila, da sta železniška detektiva, da preiskujeta po stanovanjih za ukradenim blagom. Izjavila sta, da jima je znano, da je Baker pošten mož, toda vseeno bosta pogledala. Vzele bo le minuto. Baker ju je pustil v sobo in velel naj vse pregledata. Odpirala sta razne predale in sta končno prišla do velikega kovčka, poleg katerega je ležala na postelji bolna Mrs. Baker. Mož je povedal, naj pustita kovček v miru in se postavlja pred njega. V istem času pa potegne eden izmed banditov koček in začne udrihati po Bakerju, da se je zvrnil, in ker je Mrs. Baker zakričala, sta bandita tudi njo silno stegla s kolom. Pobrala sta denar, ki je bil zašit v vrečo, in se odpeljala v avtomobilu. Eden roparjev je bil oblečen v modro obleko z belo srajco, 5 čevljev 4 palcev visok, star okoli 30 let in težak do 135 funtov. Imel je črn klobuk in črno kravato. Drugi je pa bil 6 čevljev visok, star nekako 32 let, do 155 funtov težak, imel je sivo obleko, lahen klobuk in rumenkaste čevlje. Oba sta bila dobro oblečena. Mr. in Mrs. Baker se oba nahajata težko ranjena v bolnišnici, kjer so zdravniki Bakerju naredili 23 šivov v razbito kožo. V enem mesecu sta mislila iti v staro domovino, kjer žive tri njuni otroci v Jugoslaviji. Taki dogodki so dnevno med nami pri ljudeh, ki ne vedo, da so banke za shranitev denarja, ne pa kovčki in stare cunje. V največ slučajih roparji bolje vedo, kje imate doma skrit denar, kot pa vi sami.

Žrtev lova

Večeraj je bila odprta sezona za lov na vervece. In kot običajno vsako leto, tako je tudi letos padlo skoro več lovcev kot vervec. Samo v državi Ohio sta bila dva lovca ubita in 7 ranjenih.

Seja Collinwoodskega Sokola

Nocoj se vrši redna mesečna seja Collinwoodskega Sokola v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd. Pričetek seje točno ob osmi uri. Na dnevnem redu je več važnih zadev za rešiti. Članstvo je prošeno, da se udeležijo.

"Domen"

Igralci 3. in 5. dejanja igre "Domen," katero priredi "Ameriška Domovina" v prid slovenskim brezposelnim družinam, naj pridejo nocoj večer gotovo na skušnjo. Je jako važno.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

En Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
En Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po ramsalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrti leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pokljatve naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBNEY and LOUIS J. FIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 83

No. 218, Fri., Sept. 16th, 1932

Času primerne

Kot vse kaže se bo prihodnja vojska vršila v sirotišni-
cah, kajti ne bo dolgo, ko bomo vsi tam.

Menda pa vojske ne bo več nikdar na svetu, ker ne bo
ničesar ostalo za kar bi se borili.

Demokratski osel od veselja riga, ker je republikanska
kokoš v državi Maine znesla demokratsko jajce.

Italija je uničila svoji edini dve oklopnici. V tolažbo po-
vedano, je Italiji še ostal Mussolini, ki zadostuje za obe.

Japonska je odločena, da pomaga Mandžurcem pri
ohranitvi njih neodvisnosti, četudi jih pri tem vse skupaj
pobje.

Da, je že res, en moderni stroj opravlja delo za deset
mož, toda ta stroj ne more rediti deset mož, ki so radi stroja
zgubili delo.

Centralna kitajska vlada naznanja, da je bankrotna.
Tako so začeli celo Kitajci posnemati — Chicago.

Nekdo nas je vprašal, kaj bi storili, če bi nam zdravnik
povedal, da nam preostaja samo šest mesecev še življenja.
Odgovorili smo mu, da bi šli in poiskali drugega zdravnika.

Angleški pisatelj pravi, da se v Zedinjenih državah
sploh nobena postava ne spojuje. Ta mož naj pride za pol
ure v Cleveland in pusti svoj avto na napačnem prostoru.
pa bo drugače govoril.

Pripoveduje se o dečku, ki opravlja svojo večerno moli-
tev v spanju. Mi pa poznamo nekoga, ki v spanju govori
"Ančka, Ančka!" dasi je njegovi ženi ime — Mary.

Neki prerok pravi, da bodoči rodovi ne bodo poznali
brezposelnosti. Verjamemo, če bodo morali plačati vse dol-
gove za nami!

Neki pisatelj nas spominja, da so zdravniki v starih ča-
sah pustili svoje bolnike krvaveti za vsako najmanjšo bole-
zen. Če bi pisatelj izpustil besede "v starih časih" ven, po-
tem bi povedal resnico.

Ogden Mills, vodja republikancev, pravi, da so demo-
krati brezupno med seboj razdeljeni v mišljenju. Kdor je
bral izjavo Hooverja glede prohibicije in izjavo Curtisa, pač
ne more trditi, da so republikanci edini.

Silna je moč policijskega načelnika v Zedinjenih drža-
vah. Načelnik Glassford v Washingtonu je imenoval pred-
sednika Hooverja indirektno lažnjivca, pa je še danes poli-
cijski načelnik.

Newburške novice

Kadar si kdo nabavi kletko, dobi tudi kanarčka. Prav nič se
ni zmotila Ferbežarjova Mina, ki je vsem ženam pripovedovala
in rekla: "Saj meni ne gre nič mar, pa tudi nočem govoriti o
tem. Vseeno pa mislim, da John Kočevar ni kupil Perčunovega
posestva kar tako tja v en dan." Slišala sem pa tudi, da John za-
haja tja gori na Vinyard k Zalarjevemu in sicer prav po gosto
No, saj meni ni nič na tem, vedela bi pa vseeno rada, ali imajo
pri Zalarjevih kaj dorašlih de-
klet?" Žene niso mogle Mini po-
magati iz zadrege in ne njenega
firbca utešiti. Pokazalo se pa je
tudi dni, da so pri Zalarjevih imeli
tudi hčerko, kajti Theresa Zala-
je postala Mrs. John Kočevar in
s tem je bilo vse nadaljno uga-
njevanje pri kraju.

John Kočevar je sin Jožefa in
Franciške Kočevar iz 78. ceste
že več let je zaposlen pri Draper
Steel Barrel Co. kot "timekeep-
er." Njegova služba je stalna in
v sedajšnjih časih v primeri z dru-
gimi službami še precej povolj-
na. Theresa Zalar pa je hčerka
ugledne družine Anton Zalar iz
Vinyard Ave. Režika je bila ro-
jena v Calumet Mich., od koder
je pred leti prišla s svojimi star-
ši v Cleveland.

Pri poroki sta jima bila za pri-

če naš dobropoznaní advokat,
Frank Opaškar, in njegova se-
stra Stanislava Opaškar. Takoj
po poroki se je mladi par podal
na kratko potovanje. Ta teden
pa sta se novoporočenca nasta-
nila v svojem lastnem domu na
80. cesti. Želimo jima obilo sre-
če in zadovoljnosti v novem sta-
nu. Franku Opaškarku pa pri-
poročamo: go and do likewise.

Med onimi dijaki, ki jih bo le-
tos clevelandška škofija poslala
v Evropo na razne univerze študi-
rat bogoslovje, je tudi naš se-
menišnik, Joseph Shuster. On in
še eden drug dijak iz Massillon,
O. sta poslana v Inomost, Au-
stria, kjer bosta za nadaljnjih
šest let študenta odhajata pri-
hodnji teden in zato so si umi-
slili nekateri naših mlajših, da
priredijo Jožetu v nedeljo večer
poslovní večer. Na to zabavo
vabijo vse od blizu in daleč, mla-
de in stare, moške in ženske.
Vstopnica je samo 25c. Kar se
pri tem naredi, bodo izročili vse
Jožetu za na pot, kajti potne
stroške mora vsak dijak plačati
sam, škofija plača samo za šolo.
Ker pa niti Joe, niti njegovi star-
ši niso bogati, bo vsaka taka po-
moč zelo dobro došla. Kdor se
torej hoče malo pozabavati v ne-
deljo večer in obenem storiti ne-
kaj koristnega, tukaj je prilika.

Prilika obiskavati kako evro-
pejsko univerzo v svrhu dokto-
rata je dana le redkim. Zato čes-
tita Joe Shusterju in družini
sploh. Četudi bo včasih šla
trda rami pomankanja sredstev,
se ni za ustrašiti. Želimo mu
uspešnega dovršenja predpisa-
nih študij in konečno častni po-
vratek z doktoratom med svoje.
Trdna volja pa zaupanje na bo-
žjo pomoč, bosta premagala vse
zapreke. Šest let je precejšnja do-
ba, ako gledamo v bodočnost.

Hitro pa bo čas pretekel in ta-
krat se Joe povrne, upamo, kot
"Doktor" in novomašnik. Da Joe
ne bo tratil časa tam, to vemo
dobro. Da pa mora biti povsod
zmernost, tudi pri učenju, k te-
mu ga pa opominjamo. Kaj po-
maga, če je človek še tako učen,
če pri tem zapravi zdravja in
učestnosti rabiti ne more. Toraj
na oboje trebe paziti. "Mens sa-
na in corpore sano."

Zglasil se je tukaj zadnje ne-
deljo Joseph Košiček iz Madison,
O. Joe, "Billy" je drugi dan od-
potoval v dominikarski zavod v
Columbus, O., kjer se misli po-
svetiti duhovskemu in redovni-
škemu stanu. Wish you good
luck, "Billy."

Naš cerkveni odbor in za-
stopnik za West side Joseph Zi-
gant se je pokazal na tukajšnih
ulicah pred nekaj dnevi, ko je
prišel povedat, da imajo novega
bordenarja, kateremu so dali ime
Rok, Peter. John in Ana Fabriš
sta ga prinesla k spreobrnjenju.

Alice je ime neki mali zastop-
nici St. Catherine okolice. Ta
zastopnica se je udomačila pri
Frank Oberstarju, kjer ji men-
da najbolj dopada. John in Ma-
ry Nose sta pa rekla, da mora po-
stati kristjana, ako hoče zastop-
niti kristjane na St. Catherine
Ave. Prinesla sta jo toraj h kr-
stu. Naše čestitke vsem, to se
razume.

Dva naša podjetna fanta,
Frank in Joseph Zupan iz Vin-
yard Ave. sta te dni otvorila svo-
jo gasolin postajo na 55. St., med
Scovill in Central Ave. Želimo
jima obilo uspeha. Kadar se pe-
lujete po 55. cesti, ustavite se pri
njih.

Father Slapšak je te dni mo-
čno zaposlen s popisovanjem
družin. Sedaj obiskuje bolj od-
daljene farane po raznih nase-
linah. Mr. Resnik in Mike Ro-
mih pa mu delata družino in ga
vozita z avtomobilom, kjer so
hiše raztresene. Prosimo vse fa-
rane, da gredo pri tem poslu
Father Slapšaku kar največ mo-
goče na roke. Vsako družstvo vsaj
tu pa tam kliče imena svojih čla-
nov, da ve ali so navzoči ali ne.
Tudi mi moramo vsakih par let
obiskati vse farane, da vemo, ko-
liko nas je in kakšni smo. Če pa
bi pri tem katerega izgrešili, pro-
simo, da se tak sam zglaš in nam
da svoj naslov. Zlasti tisti, kate-
ri so prišli od drugod.

Saj smo mi vedno trdili, da je
Newburgh kraj, katerega človek
ne pozabi tako brž. Tega nas je
še bolj prepričalo dejstvo, da je
Jakob Jančarjeva družina zopet
prišla nazaj. Pred nekaj leti so
se Jančarjevi podali v Notting-
ham. Zlo neradi smo jih pustili
iti stran. Ker pa, so na vsak na-
čin hoteli iti, smo konečno rekli,
"go hed! Zapomnite si pa, da
se boste kesali." No sedaj so pa
prišli zopet nazaj in številni
znanci, prijatelji in sorodniki
jim kličejo: welcome home! Zo-
pet drugi pa pojo: "Mi se mam-
o radi, radi, radi, radi." Pozdrav-
ljeni! Newburg mogoče ni naj-
boljši del mesta, ima pa veselo
in prijazne ljudi. Med takimi
je prijetno biti.

Zopet se sliši tisto čudno bob-
nenje in nabijanje obročov. Mi-
slili smo, da bo depresija tudi to
depresirala, pa ni. Vsekako pa
menim, da nekateri v tem času
le iz navade nabijajo obroče in
zato, da jih spominja lepih pre-
teklih časov. Nabijanje obročov
v tem času je za slovensko uho
najslajša godba.

Joseph Bubnič je bil vedno
zdrav in krepak, kot hrast. Te
dni ga je pa podrla bolezen, da je
moral podati se bolnišnico in se
podvreči operaciji. Želimo mu
hitrega okrevanja. Angelica Ho-

čevár iz Reno Ave. je po večlet-
ni bolezni toliko okrevala, da je
zopet doma iz bolnišnice. Bog
daj, da bi popolnoma ozdravila.
Mrs. Louis Rozman je tudi zo-
pet doma iz Lake Side bolnišni-
ce, kjer je bila primorana ostati
več tednov. Anton Zabukovec pa
je še v St. Alexis in se zdravi na
posledicah bolnega slepiča in na-
sledne operacije. Ker je druga-
če čvrst fant, bo gotovo kmalu
dal slovo postelji in bolnišnici.

S tem tednom smo pričeli zo-
pet naše misljone po raznih na-
selbinah, to se pravi, začeli smo
s poukom krščanskega nauka.
Ta pouk bo po sledečem redu: V
torek po šoli bo nauk v Brooklyn
pri Železniku in v Maple Heights
pri Hribarjevih. V sredo po šoli
bomo poučevali za Garfield oko-
lico pri Zalarjevih, 8812, Vin-
yard Ave. V četrtek v Narod-
nem Domu na Prince Ave. za vse

NAŠI ROJAKI V OKOLICI GENEVE IN MADISON, O.

Piše JOŠKO PENKO

Obljuba dela dolg in zavedajoč
se tega izreka, hočem nadalje-
vati svoje vtise, katere sem pri-
nesel iz slovenskih farm v Cle-
veland, da jih podam javnosti v
medsebojno spoznanje.

Kolikor sem mogel opaziti, lah-
rečem, da je naše farmarje mati
narava precej dobro obdarila z
sadjem in poljskimi pridelki, to-
da isto težko prodajo vsled od-
daljenosti in nizkih cen. Nabit
polna košara paradižnikov,
breskev, jabolk ali hrušk jim
prinese komaj 20 centov izku-
pička in če se odšteje, da jih sa-
ma košarica stane 5 centov zna-
či, da dobe za sadje samo 15 cen-
tov. Fižol najboljše kvečite za
konzerviranje, morajo pro-
dajati košaro po kvodričku in
včasih še nižje. Če se vzame, ko-
liko prostora na njivi zavzame,
predno se nabere košara tega so-
čivja, si lahko predstavljamo,
koliko ti ljudje zaslužijo še po-
sebnost, če omenimo, da morajo
tozadevno semé kupiti po 10 cen-
tov funt, ker ga radi pozne zo-
relosti ne morejo sami pridelati.

Če bi svoje produkte hitro izpod
rok spravili na trg in iste pro-
dali, bi že še bilo, čeprav z ma-
lim izkupičkom, toda mnogokrat
niti zastoj tega ne morejo od-
dati. Potrebna bi bila koopera-
cija med mestom in farmarji,
med našimi groceristi in naši-
mi poljedelci, ki agrarne produkte
producirajo in jih žele proda-
ti in obratno druge produkte,
katere neobhodno rabijo za polje-
delstvo in prehrano žele kupiti
od trgovca v zameno za zneska
produktivnega izkupička. Naš
urednik, Mr. Louis Pirc, ima to-
zadevno lepo usmerjen načrt, v
kolikor se bo dal v danih razme-
rah uveljaviti. Neoporečno je
dejstvo, da z lahkoto toda le ob
dobri volji farmarjev, kateri bi
moral biti združeni v skupno
ednino. Sicer pri njih obsto-
ja dobro organizirani klub Slo-
venskih farmarjev, toda pri klub-
u se pogreša še mnogo naših
rojakov, kateri bi lahko v last-
no in splošno korist pristopili.
Moje mišljenje je vedno, da v
združenju je moč in kjer je moč,
mora pasti še tako debelo deblo.
Eden je le eden, sto je četa in
več je masa, s katero mora vsak
računati. Zdi se mi, če bi bili
gospodarsko stoprocentno orga-
nizirani, da bi marsikje in tudi
pri občinski upravi bi lahko ime-
li važno besedo. Sposobnih je
dovolj, da bi častno zastopali
skupne gospodarske pravice pred
vsako okrajno ali občinsko upra-
vo. Organizacija bi morala biti
strogo depolitizirana in soneti
na skupnih interesih zainteresi-
rancev. Osební predsodki in oseb-
ne ambicije bi morale ostati pred
pragom zborovanja. Ni vpraša-
nja, kdo je pri klubu; ampak je
vprašanje, koliko jim organiza-
cija lahko koristi in koliko jih
lahko zaščiti pred vsako even-
tuelnostjo. Če ne bi bilo dru-
gega kot narodni značaj, je to
veliko, da je vsakega moralna
dolžnost stopiti v klub. Tudi
naš urednik se počasi pripravlja
in trudi postati farmar, kar sve-

otroke ondotne okolice, kateri ne
pohajajo v katoliško šolo. V so-
boto jutraj pol 10 pa v Randall
pri Walterjevih in tukaj v šoli
sv. Lovrenca za one otroke, ki
bodo prihajali sem. Vsako ne-
deljo takoj po šolski maši ob
9 bo za vse te otroke iz vseh
okrajev nauk v šoli, kjer bodo
častite sestre poučevale. Dva-
krat na teden so vsi otroci, ki po-
hajajo v public šole, dolžni biti
pri nauku. Tega naj se starši za-
vedajo. Vsi otroci od 7 pa do 15
leta so dolžni prihajati k temu
pouku, naj so bili pri birmi in
sv. obhajilu, ali pa ne. Starši,
kateri ne skrbijo za to, da otroci
prihajajo redno dvakrat na te-
den k nauku, ne morejo vredno
prejemati sv. zakramente. Ta
cerkvena zapoved je zato tako
stroga, ker je potreba temeljite-
ga pouka v verskih zadevah tako
velika potrebna.

Če verjame- al' pa ne.

doči njegov pristop v farmarski
klub. Videl sem ga na lastne
oči, kako se je pri Gramcu dobi-
kal živini in perutnini. (Zakaj
živini — ne vem — a razumem
pa, zakaj se je prilizoval perut-
nini. Op. Jakata.) Na vse zgo-
daj, ko niti petelin ni še mislil
na svoj kikiriki, je že bil v ko-
košnici in jih krmil in podil na
zveži zrak. Tudi živini je po-
magal na svobodo iz hleva, če-
prav je še krmežljivo gledala.
Ven v naravo, na zrak, je geslo
tega začetnega farmarskega kan-
didata. Oh, jaz ne bi bil rad
njegov konj, ker bi moral pre-
zgodaj vstajati kljub temu, da bi
mi dal dovolj počitka podnevi.
Zgodnja ura, zlata ura, je dobra
le pridnemu človeku, nikakor pa
ne človeku, ki pozno zvečer raz-
trese svoje kosti po postelji.

Pričnem naj o naših rojakih,
kjer sem zadnjič nehal. Ker je
bila naša farmarska ekspedicijska
nastanjena pri Jos. Gramcu, naj
omenim, da se je tudi od njega
pričel pohod v polni opremi pro-
ti farmi rojaka Jos. Berkopec.
Lična farma polna legega sadja
mi je zelo imponirala. Rojak je
prikupljivega značaja in poln
dobre volje do poštenega življen-
ja. Že mati ga je naučila, da je
dobro delo usmiljenja želje napa-
jati in lačne nasititi. Temu sve-
temu nauku se ni rojak izneve-
ril in skrbno izvaja tradicijo svo-
je matere. Lepo urejena farma
ga kreditorja v umnem in dobrem
gospodarstvu.

Na hriščku južno-vzhodno od
Gramca gospodarji na prijazni in
rodovitni farmi naš Frank Ku-
mel. Nima kuharico ne nikogar,
toda živi življenje vsega zavidan-
ja vredno. Za hišo se razpro-
stira krasna farma in ob obrob-
ku pa lepo zaraščen gozd. Poleg
dobrodušnega rojaka mu samsko
življenje razveseljuje lepo rejen
pram in rjavi kosmatinec. Ku-
mel je rojak svojega kova, ki ni
navajen tarnjanja in pritožb,
ampak njegov obraz je vedno
veder in vesel. Prirojena hu-
moristika se mu kaj poda in člo-
veka spravi v dobro voljo. Sam
pravi, da nima na svetu nobene-
ga sovražnika le samo Hrvat
Franjo se mu je za pol ure za-
meril, ker ni dal, ne njemu, am-
pak njegovemu ohajčanu tisto
priznanje, katero po kvaliteti
zasluži. Spor je bil rešen tem,
da je stopil naš urednik vmes in
Franjo je priznal, da je imel
tisti večer slab okus v ustih, ker
mu je dragi ohajčan že pri uše-
si ven gledal. Kumel je bri-
ljantna slovenska korenina, ter
po sreči mehka dobričina, kate-
ra prenese vse gorje z dobro vo-
ljo. Pred mesecem se je zapra-
šila v njegov vinograd toza ter
mu uničila skoro polovico groz-
dja, ki je lepo obetalo. V ne-
sreči se smeja, ker verjame v to,
da v joku ni tolažbe. Kadar ga
pot prisili, da mora v Cleveland,
izroči svo živalsko družino pri-
jatelju Gramcu v oskrbo. Frank
je za devet fantov in naša iskren-
na želja bi bila, da bi jih osem
odpadlo in samo eden ostal v za-
koniskem jarmu. Frank koraj-

žo, če se nisi že prvič prestra-
šil!

Tudi na Virantovi farmi je
prijazna domačija. Ni dolgo, ko
so se preselili iz mesta, toda med
tem časom so si neverjetno ve-
liko prenovili in popravili. Pri-
jazna hišica, v njej dober go-
spodar in skrbna gospodinja, sta
pravi slovenski duši, polni vse-
stranskih dobrin. Lepa sloven-
ska navada še vedno gospodari v
hiši, da se prišlec ponudi koža-
re dobre kapljice in kos okus-
nega kruha. Počutita se zado-
voljna na farmi, toda trdo delo
na lepi farmi jima ne da veliko
misli na trpljenje, katero v har-
miniji med seboj delita.

Jernej Strojnik je farmar sta-
rega kova, mehke in dobre duše.
Vljudnost in postrežljivost sta
prirojeni lastnosti, katere pred
nikomur ne skriva in jih vsake-
mu izkaže. Rojak je kremenite-
ga značaja, poln dobre in trdne
volje, ter možak resne in pre-
udarne besede. Svojo farmo ima
v vzornem redu, znak pridnih
rok in trdega dela.

Ko se človek ustavi pred pri-
jazno domačijo John Pintarja,
takoj spozna, da tam okrog go-
spodari dober in preudaren mo-
žak. Vsaka stvar ima svoj pro-
stor in tudi hiša lep in vzoren
red. Možak je resnega značaja
in pridnih rok. S trdim delom
in železno vztrajnostjo si je ust-
varil lepo urejeno kmetijo, na
katero s ponosom zre izpred hi-
še, ki se kristali v jutranji ro-
si. Težko obložene late se šibe
pod obilnim sadom izvrstnega
grozdja. Lepi upi in nade na
jesensko spravljanje, mu obeta
plačilo za žuljave roke. Kakor
vsi drugi, tako je tudi ta rojak
vesel, če mora komu najljubez-
nivejšo postreči.

(Konec prihodnjic.)

* Iz potovanja po Evropi se je
vrnil župan mesta Chicago An-
ton Cermak.

Dnevna vprašanja

(200 letnica rojstva George Wa-
shingtona)

1. Kje je bil rojen George Wa-
shington?
2. Dan, mesec, leto rojstva?
3. Ime očeta in matere?
4. Koliko časa je Washington
hodil v šolo?
5. Kaj je postal, ko je bil 16
let star?
6. Kdaj se je vpisal k vojakom?
7. V katerih bojih se je odliko-
val?
8. Kdaj se je poročil in ime so-
proge?
9. Kdaj je bil izvoljen vrhov-
nim poveljnikom ameriške
armade?
10. Koliko mož je štela ta ar-
mada in zakaj se je borila?

Odgovori na vprašanja

1. Washington je bil rojen v
mestu Wakefield, Virginia.
2. Dne 22. februarja, 1732.
3. Očetu je bilo ime Augustine
Washington, materi pa Ma-
ry Ball.
4. Washington je hodil v ljud-
sko šolo do svojega trinaj-
stega leta.
5. Šestnajstim letom je postal
Washington že zemljemerec.
6. Leta 1751 je vstopil v ar-
mado, in ker je imel nekaj
izobrazbe je napredoval kot
21 letni mladenič že za pod-
polkovnika.
7. Washington se je boril pod
generalom Braddockom pro-
ti Francozom in Angležem.
8. Poročil se je leta 1759 z mla-
do vdovo Martho Dandridge
Custis, ki mu je pripeljala v
zakon dva otroka.
9. Leta 1775.
10. Le par sto mož, skoro brez
discipline in reda, toda Wa-
shington je znal s svojo lju-
beznivostjo in pravim pa-
triotizmom zbrati skoro sle-
hernega Amerikanca okoli
sebe. Borili so se proti an-
gleškemu kralju za neodvis-
nost Amerike.

Če verjame- al' pa ne.

Tobak je sladka travca, še
slajši je ko med . . . je rad za-
pel krojač Zalarjev Matevž, ko
je spretno sukal šivanko za ob-
leke Meniševskih fantov. Pa da
ta "sladka travca" ni res tako
sladka, sem se prepričal, ko sem
si napravil velik založaj z dveh
tobačnih listov, ki mi jih je pri-
nesel samski farmer Mike Ro-
mih iz Madisona. Hotel sem se
postaviti, kot se je naš "bata-
ljonhornist," ki mu ni pela tro-
benta, ako ni imel na vsaki stra-
ni po en čik. Torej sem iz vsa-
kega lista napravil po en svitek
in si ga zatlačil tje nekam za
zobe, pa začel cimprat tle kolo-
no v nadi, da mi bo ta žlaht-
na travca vlila v možgane raz-
ne ideje, ki se bodo lepo brale.
Pa ni vzel dolgo časa, da mi je
stopila mehokoba v čreva in okrog
glave mi je zasijal šajn, kot bi
me v nebeškem kraljestvu izvoli-
li za častnega državljana z vse-
mi pravicami in dolžnostmi. To-
liko sem bil še pri moči, da sem
vzel to nakazano stvar iz ust, ne-
kaj rekel, kar je močno po žve-
plu dišalo, potem pa vse skupaj
vrget v sosedovo hišo, kjer je še
danes za lep okrasek in odganja
muhe od naše soseske.

Torej, Mike, prav nič ti nisem
hvaležen za naklonjenost in ob-
držil tobak zase. Saj morda ni
slab, a za moje razvajeno grlo
ni, ki se je strašno razvadilo, kar
sem zapustil v stari domovini v
oblikah krompir in kislo mleko.
Da boš vedel!

Pri prijatelju je bil na obis-
ku in v trenutku, ko ni bilo mo-
že v sobi, poljubil hišno gospo-
dinjo. "Le čakajte!" mu zažu-
ga ta, navidez jezna, "takoj grem
in povem možu."

Žena gre v drugo sobo in re-
če možu: "Ti, tvoj prijatelj mi
je pravkar rekel, da bi si rad
ogledal tvojo lovsko puško."

In ta se še danes čudi, zakaj
je njegov prijatelj planil skozi
vrata in da ga ni bilo nikdar več
na izpregled, ko mu je hotel po-
kazati svojo lepo lovsko puško.

Možak gre k nekemu slavnemu
zdravniku, da ga temeljito pre-
išče. Ko sedi v sprejemni sobi,
stopita iz stranske sobe dva mo-
žaka, oba oblečena v dolge, bele
halje. Eden ga vpraša kaj bi
rad in možakar odvrne, da bi
se dal rad preiskati. Oba moža-
ka odideta nato v stransko sobo,
bolnik pa za njima. Tam se bol-
nik brez nadaljnjih ceremonij sle-
če in se vleže na preiskovalno
mizo. Možaka ga nekaj časa pre-
metujeta po mizi, potem mu pa
eden reče, naj se zopet obleče. Ko
je bil z oblačenjem gotov, ju
vpraša: "No, kaj sta pronašla?
Kaj mi je?"

"Tega vam pa ne moreva po-
vedati, ker midva sva samo soba-
na slikarja, ki bova preslikala to
stanovanje."

Kakor znano, imajo v višjih
šolah za vsak predmet drugega
profesorja. Tako poučuje pro-
fesor matematike v višji deklis-
ki šoli, ko naenkrat opazi v
svojo največjo jezo, da se je ena
učenk lepo naslonila na klopi in
sladko zaspala. Profesor udari
po katedru, da se učenka prestra-
šena zbudi, potem ji pa jezo
zažuga: "Spite lahko pri komur
hočete, ampak to vam pa povem,
da pri meni ne boste!"

Možak je precej zapil v salunu
in ker ni imel denarja, je zasta-
vil svojo uro. Drugo jutro, ne-
kako ob treh pa zbudi gostilni-
čarja močno trkanje na vezna
vrata. Pogleda skozi okno in
vidi nekega možakarja.

"Kaj pa je?" vpraša gostilni-
čar.

"Ali nisem sinoči pri tebi za-
stavil svojo uro?"

"Aha, si jo."

"Potem bodi tako prijazen in
poglej, koliko je ura."

26 PUBLIC SQUARE, CLEVELAND, O.

ARNOLD ZWEIG:

Slučaj narednika Griše

Za "Ameriško Domovino" prestavil M. U.

Nje udje pa so bili skoro otrpnjeni, zavest jo je zapuščala. Padla bi bila, da je ni držal — in tisti trenutek se je zavedla vse svoje strasti do tega človeka. Rada bi se mu poklonila vsa kar tam v senci kostanja, na kupu oblancja. Vendar pa jima je bil čas odmerjen. Imela mu je povedati važnih stvari, ki stoje nad vse.

"Tu sem," mu je dejala. "Da, jaz sem. Stanujem pri Veresejevu pri stolnici. Lahko me najdeš tamkaj, kadar hočeš. Prejela sem tvoje pismo spomladi in sem prišla, da popravim, kar sem zagrešila. Rešila te bom. Stori la sem že drugih stvari. Poslala bom po Feduško in Koljo, storila bom vse, kar bom le mogla."

Griša jo je izpustil, a ona je sedla na napol izgotovljeno trugo. Griša je stopil korak nazaj ter dejal: "Ni potreba, Babka. Nočemo nobene zmešnjave več. Moja zadeva je v redu: general se je zavzel zame — pa morava čakati." In pristavil je še s čudnim smehljajem: "Kakor človek greši, tako je kaznovan. Nisem mogel čakati v navariških gozdih, kjer mi je bilo boljše nego tu. Tako se moram pač sedaj naučiti čakati. Vendar pa se mi ne godi ravno tako slabo. Jesti imam, dela tudi, prostor, kjer lahko spim — a sedaj si prišla še ti! Tako imam še enega prijatelja, ki mi bo pomagal, še enega poleg starega Juda, Tobije, ki je dober človek. Vsi so mi dobri tu, Babka, pravim ti."

Babka je sedela na trugi ter

strmela vanj. Mislila si je: "No, če stran od tu! Vsi so mu dobri? Stalo ga bo življenje, ako ne bom skrbela jaz." Dejala pa je samo: "Tedad je vse v redu."

"Babka, ti ne veš, kaj se je zgodilo vse. Povedal ti bom drugo pot, ali pa morebiti tudi sedaj, če ne pride Tawje. Sedaj pa nam prodaj nekaj malin: ne veš kako se mi slina cede po njih!" In nalahno jo je sunil s komolcem pod rebra ter ji nametnil. Kljub trudnosti in da so jo noge in glava neznansko bolele, si ni mogla, da se mu ne bi nasmejala. Sedaj ko ga je našla je tudi njej odleglo. Kakor volkulja si je priborila pot v kletko, kjer so zaprti nje mladiči. Zasepetala je: "Pusti, da spim kakih pet minut!" Naslonila se je ob kostanj, medtem ko je še trudnih oči zapazila, da je vstopil na dvorišče še nek drug mož — in zaspala je. V nje telesu pa je nekaj živega brcale in se premikalo. Namerala je povedati Griši — kateri drugi krat. Najprej mora pomniti komaj vidno oviro odtujenja, ki je vstala med njima, odkar se nista videla. Tedaj je prišel blizu Tawje ter pošepetal Griši: "Kako škoda! Sedaj bova morala čakati, da se zbudi. Zelo vroče je! Kdor pa ukrade spečemu, bo končal slabše nego sta Datan in Abiram." Ravno tako šepetaje ga je vprašal Griša, naj mu pove, kdo sta bila ta dva gospoda.

DRUGO POGlavJE

Stabna proslava

Dne 4. avgusta je povabil von

Lychow vse častnike, katere je le mogel doseči, na proslavo, katera se je pričela s kosilom in, ki se je imela končati ob velikem sodu piva. Po dolgih pregovornostih je vendar dobil od Bavarcov, ki so bili na severu, sod piva, temnega, sladkega — prave piščice za ljudi, ki je bil one dni dragocenejša in redkejša nego pa vino, ki je v tako obilnih množicah prihajalo iz severofrancoskih kleti. Slavnost se je vršila četrty dan avgusta, a ne drugi, ob obletnici napovedi vojne Rusiji in Franciji, pač pa na obletnico angleške napovedi, kajti Lychow je zatrdil, da je šele z angleško napovedjo zgodovina v resnici pričela. Medtem ko si je odrezal kos svežega sira ter ga položil na črni, rženi kruh, je pojasnjeval, da nikakor ne podcenjuje vojaške moči in izvežbanosti Francozov in Rusov. "Francozi in Rusi sti stari, bojeviti plemeni, kakor smo mi — Prusi," je dejal poveljniku tolništvu, generalnemu majorju von Hessta, ki je sedel ob njegovi levi. "Bojevitim plemenom pa ne šteje vojna mnogo: eno dobe, drugo izgube, a nato prično tretje. Nobenega sovraštva ni v njih — mislim na izvršno sovraštvo, ki gre do konca. Pri Angležih pa je stvar povsem drugačna: njih bojeviti dnevi so že zdavnaj minili. Svoje bojevnike so poslali v kolonije ter jim dali na izbiro: ali božjo zemljo — ali pa zbogom za vedno. Čim pa Angleže resno razdražiš, nu, potem planejo kakor stekli psi. Stvar je potem resna: mi smo, katere gledajo popasti: moramo pač sedaj vstrajati — ali pa bomo pomandranji. Ako pa pričnete vojno v časih demokracije, ko vprašujejo Tomaža in Hermana in Sigismunda, dali jim je neprijetno, ako jih ubijejo, potem je pač potrebno, da nas priženo do zadnjega grizljaja klobase, da bodo naši nemški mladci pokazali, iz česa so v resnici narejeni. Tedaj napijmo An-

gliji, ker nas je prisilila in nas še sili, da se bojujemo do zadnjega. Druga avgusta smo si lahko mislili, da se bo ponovilo leto 1870., četrtega avgusta, pa smo zagotovo vedeli, kaj nas čaka! Prosit, gospod tovariši!" Generalni major von Hessta je krepko potegnil iz svoje kupice.

V vrtu generalove vile so bili postavili vzdolž poti dolgo mizo. Baš v pravem kotu z dolgo, je bila postavljena manjša miza, za katero so sedeli razni subalterni častniki, kolikor so jih le mogli spraviti skup, in katerim je načeloval nadporočnik Winfried. Med njimi je bilo več svetlomodrih avstrijskih uniform — med temi podolgovata glava grofa Dubna-Trencsin, avstrijskega ordonančnega častnika, ki je bil pridelen diviziji. Za stolicami so stali slugi v svojih novih uniformah.

Bilo je sredi poletja. Nekonečna množica glasov se je razkrojila v posamezne pogovore: družba je baš sedaj jedla sir. Čim si je ekselencia razpela suknjič, je vsem nekoliko odleglo. Vsak si je želel, da bi si že smel sleči suknjič. Premagali in pospravili so že juho iz volovskih repov, bogato obložene kroznike velikih postrvi, popečenega krompirja, divjačine s sočivjem. Nato je prišel na vrsto algavski in edamski sir, nakar so nudili sluge velike, svetle zabojčke s smodkami in svačicami. In že so prišli na luč raznoliki prižigalniki. Griša pa je kljub temu hitel ob mizi z žigicami, da jih uslužno ponudi komurkoli, ki bi jih potreboval. Vsakdo pa je komaj pričakoval, da bo ekselencia vstal, kajti zahotelo se jim je, da ležejo in iztegnejo svoje ude po travni parka — da s tem tudi napravijo več prostora za pivo, ki je imelo še priti.

Griša je baš stal z žigicami za generalovim hrbtom, ki je z njemu lastno pozornostjo opazoval debelo smodko. Oslinil jo je previdno, odrezal konico ter se na-

pol okrenil, da mu jo kdo prižge. Hvaležno mu jo je Griša prižgal. General pa se ni ozrl in vsled tega ni vedel, kdo mu je storil uslugo. Okrenil se je zopet k svojemu tovarišu, ki je govoril o častniških plačah. Čim je general v svojem prejšnjem pogovoru napil Angliji, je Hessta takoj uporabil priliko ter zatrdil, da ne bi smel noben častnik pozabiti, da počasti primerno četrtega avgusta. Kajti šele od tega dne dalje so bili nemški častniki deležni poštenih plače. Saj bi njih plača v mirnem času komaj zadostovala, da kupijo mački pošteno kosilo. Sedaj pa si je človek lahko celo nekaj prihranil. Hessta je imel dva sinova v armadi, tretji pa je ležal pod zemljo v Ypersu. "Seveda, seveda," je pritrdil ekselencia. "Sedaj že lahko izhajamo. Kasneje je pa, ako bodo vsi ti kričalci po miru dobili svojo, bodó pač morali pričeti delati z nami, kakor delajo Kitajci s svojimi zdravniki."

Von Hessta je priznal, da ne ve, kako delajo Kitajci. "Nu," je pojasnjeval von Lychow. "Kakor so mi pripovedovali, plačujejo Kitajci svoje zdravnike redno in dobro, dokler so zdravi. Čim pa oseba zbolí, takoj preneha plačevati zdravniku vse do tlej, da zopet ozdravi. Na ta način skuša seveda zdravnik ozdraviti bolnika čimhitreje. To se jim najbrž v ponajveč slučajih posreči — čeravno sem prepričan, da tudi na Kitajskem ljudje umirajo. Kaj store z zdravnikom v tem slučaju, ne vem, vendar sem pa prepričan, da se znajo tudi kitajski zdravniki čimhitreje izmazati. Na vaše zdravje, gospod svetnik!" General je dvignil svoj kozarec, da napije generalnemu zdravniku, ki je sedel ob njegovi levi.

Ta pa je dvignil kupico ter krepko požrl. Zasmel se je, ko je odvrnil: "Smrt nas nikakor ne impresira več — tedaj nas ne bo ta groznja oplašila. Človeku javljajo na stotne smr-

ti vsak dan —" in obrisal si je svoje velike, bele brke. Četrty sivobradec ob mizi se je vsekakor zabaval. "Mislite tedaj, naj bi nam plačo ustavili vse do konca vojne? Mar izgledam tudi jaz, kakor izgledajo naši učenjaki v državnem zboru? Nu, ti petelinčki se nočejo kavsati. I, še se bodo morali napenjati, predno bodo iztrgali nam, kar imamo," tako je dejal brigadni general Muller, kateremu je vojna pripomogla, da se je lahko kretal zopet v družbi sebi enakih.

"Nu, gospoda, dobro zabavo," je dejal nenadoma von Lychow, zvrnil svoj kozarec ter vstal. Tudi drugi gostje so vstali, nekateri tako navdušeno, da so se stolice za njimi prebrnile. Družba se je razkropila v male gručice. Sluge so planili, da pospravijo mize. Vsaki izmed slug je nato stekel v kuhinjo, da se vrže nad ostanke banketa. Grabili so jedao s prsti, brisali raz mesnino s prtiči močenje, hlastali ter nato zopet hiteli ven. Mize je bilo treba sedaj pogrniti za kavo in likerje, a kasneje pride na vrsto zopet pivo in vino, pa celo najbrž šampanjec.

"Nu tedaj, Rusky, sedaj lahko ješ, dokler ti ne počti trebuh," je dejal stari Wodrig bodreče Griši. Stari sluga je imel rad Grišo, pa mu je natlačil v žep celo pest svačic. Drugi slugi so bili oblečeni v docela nove uni-

forme, katere jim je skladišče posodilo izrecno samo za to svečano priliko. Griša pa je prejel le neko staro uniformo, ki je imela nekaj manj krp, kakor pa njegova vsakdanja. Tam je stal s svojimi svetlimi očmi, vsičen po čašah piva, ki ga je zvrnil po svojem grlu, nasičen močeni, mesnine in vseh drugih dobrot, katerih ni njegov jezik še nikdar okušal — skoro omamljen navzočnosti tolikih in tako učelnih gospodov, katerih vratovi so kar vabili prste, da bi jih stisnil. Namah pa se je Griša zavedel, da je le ostanke te gosposke, kakor to delajo tudi ostali slugi, Nemci. Mar ni bilo sramotno sprejemati mrvice, ki padajo z gosposke mize — vendar ta sramota ni njegova niti njegovih tovarišev-slug. Neobičajni pivski duhovi, ki so bili tako različnih od žganjskih, so namah otvorili nove čumnate njegove domišljije. Tamkaj so sedeli oni, čijih prednost je bila, da mu mečejo svoje ostanke, a samo on, edino on je čutil, da je sramotno metati človeku ostanke, kakor jih mečemo psu! Morabit tudi vsi drugi čutijo ravnotakó, njegovi tovariši, slugi — vendar pa tega ne pokažejo. Pač pograbili so priliko, da se vsaj enkrat rešijo monotonosti vsakdanje hrane, srebali so iz skled, lizali si prste ter si jih brisali v snežnobeke prtičke, katere so potem metali v kot.

FRANK G. GORNIK

SLOVENSKI ODVETNIK

V mestu (čez dan)
1259 Union Trust Bldg.
E. 9th in Euclid Ave.
Telefon Main 7260.

Podružnica na 15335 Waterloo Rd.
Suite 2, v Slov. Del. Domu
Zvečer od 6:30 do 8:00.

Telefon: KEnmore 1244

JOSEPH ZORMAN

ODVETNIK

6411 St. Clair Avenue (v Slovenskem narodnem domu)
Uradne ure: 10. do 4. Ob sredah: 10. do 12.

BLUE RIBBON MALT

NAJVEČJI PRODAJNI PRODUKT AMERIKE

PRIPOZNANA STANDARD KVALITETA

51c KANTA

Spodaj označeni trgovci, člani Kluba slovenskih groceristov in mesarjev v Collinwoodu, imajo ta produkt v prodaji po tako znižani ceni od 16. septembra do vključno 24. septembra

JOHN ASSEG
15638 Holmes Ave.

VIKTOR BERNOT
16001 Holmes Ave.

JOHN BRUSS
544 E. 152d St.

FRANK BUČAR
830 Babbitt Rd.

CERGOL & OGRINC
412 E. 156th St.

IGNACIJ ČERNE
542 E. 185th St.

JOHN DOLENC
549 E. 140th St.

BLAŽ GODEC
16903 Grovewood Ave.

JOE JANZEVICH
542 E. 152d St.

MARY KUHLE
16321 Arcade Ave.

FRANK KRAMAR
15454 Calcutta Ave.

FRANK KASTELIC
19300 Shawnee Ave.

JOHN KAUSEK
19313 Keewanee Ave.

FRANK LAH
804 E. 222d St.

CHARLES LESJAK
15708 Saranac Rd.

JOSIP MODIC
315 E. 156th St.

FRANK MULLEC
16811 Waterloo Rd.

FRANK MARN
652 E. 136th St.

JOSEPH MLAKAR
14516 Sylvia Ave.

LOUIS OSWALD
17203 Grovewood Ave.

GEORGE OVANIN
16609 Waterloo Rd.

JOE PETRICH
26594 Lake Shore Blvd.

JOSEPH PETELIN
14201 Westropp Ave.

PINTAR BROS.
19807 Cherokee Ave.

MATH PETROVICH
595 E. 140th St.

LUDWIG RADDELL
15802 Waterloo Rd.

JOHN SPEHEK
16226 Arcade Ave.

JOE SACERICH
16005 Waterloo Rd.

JOHN SKOF
1170 E. 174th St.

ANTON TOMSIC
731 E. 185th St.

JOE TISOVEC
16224 Arcade Ave.

ANTON TEKANČIČ
19302 Chickasaw Ave.

JOHN TOMAŽIČ
16821 Grovewood Ave.

LOUIS URBAS
17305 Grovewood Ave.

JERRY URBAS
704 E. 140th St.

FRANK URBAS
830 E. 140th St.

MIKE UDOVICH
16016 Parkgrove Ave.

JOHN VIDENŠEK
486 E. 152d St.

FRANK VESEL
791 E. 185th St.